

TRONDHEIM KOMMUNE

Lovgrunnlaget

Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Foto: Carl Erik Eriksson

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

*Kommunen har
ansvaret for
gjennomføringa av
alle lokale
eksamenar.*

*Faglæraren har plikt
til å utarbeide
forslag til
eksamensoppgåver.*

- Paragraf 3-29 første ledd pålegger kommunen ansvaret for gjennomføringen av alle lokalt gitte eksamener.

Kommunen kan delegere gjennomføringen av lokalt gitt eksamen til de enkelte skolene, dersom kommunene finner dette hensiktsmessig.

Gjennomføringen omfatter blant annet trekk av fag og elever, det å skaffe sensorer og utarbeidelse av eksamensoppgaver.

I forbindelse med utarbeidelsen av eksamensoppgaver har faglærer plikt til å utarbeide forslag til dette. Faglærer kan ikke nekte dette. Skoleeier eller skolen (dersom ansvaret for gjennomføringen er delegert) kan velge om faglærer skal utarbeide eksamensoppgaver.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

*Eleven skal få vite
kva fag han eller ho
skal prøvast i, 48
timar før sjølv
eksamen.
Laurdagar,
søndagar,
høgtidsdagar og
heilagdagar skal
ikkje reknast med.*

- Paragraf 3-29 annet ledd er likelydende med § 3-28 fjerde ledd og omhandler hvor lang tid i forkant av eksamen eleven skal få beskjed om at hun/han skal opp til eksamen. Det er her fastsatt at eleven skal få beskjed om hvilket fag hun/han kommer opp i, 48 timer før eksamenen.

Meldingen til elevene bør komme så nært 48 timer før eksamenen starter som mulig, men ikke mindre enn 48 timer før første kandidat skal prøves.

Det understrekes at kunngjøringen ikke må gjøres for lang tid i forveien, dette for å skape så like forhold som mulig for alle elever. Utdanningsdirektoratet understreker at det eleven skal ha melding om 48 timer før, er hvilket fag hun/han skal opp til.

§ 3-29.

Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Eleven skal få vite kva fag han eller ho skal prøvast i, 48 timar før sjølve eksamen. Laurdagar, søndagar, høgtidsdagar og heilagdagar skal ikkje reknast med.

- Dersom skoleeieren har valgt å ta i bruk forberedelsestid, kan elevene også få problemstillinger/arbeidsoppgaver/tema som skal forberedes til eksamen.

Det understrekes at det å benytte forberedelsestid er et aktivt valg skoleeier tar, og at ordlyden i annet ledd ikke tilsier at det er noen automatikk i at det gis en forberedelsesdel.

En organisering av eksamen hvor eleven får tema eller lignende, er en eksamen hvor skoleeieren har valgt å ta i bruk en forberedelsesdel, jf. tredje ledd.

Dersom dette gjøres, må skolen ved gjennomføringen av eksamen organisere eksamen slik at forberedelsesdelen normalt ikke inngår i vurderingsgrunnlaget, for mer om dette se merknad til tredje ledd.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Eksamen kan organiserast i to delar, der den første delen er ei førebuing og den andre delen er sjølvve eksamen.

Førebuingdelen kan vere på inntil 2 dagar og skal normalt ikkje inngå i vurderingsgrunnlag et.

- Paragraf 3-29 tredje ledd gjelder organiseringen av eksamen. Det er her fastsatt at eksamener kan organiseres i to deler hvorav den ene er en forberedelsesdel og den andre selve eksamenen.

Bruk av forberedelsesdel fastsettes særskilt av skoleeieren/skolen.

Dersom en eksamen organiseres med en forberedelsesdel, er hovedregelen at forberedelsesdelen ikke skal inngå i grunnlaget for vurdering.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Eksamen kan organiserast i to delar, der den første delen er ei førebuing og den andre delen er sjølvve eksamen.

Førebuingdelen kan vere på inntil 2 dagar og skal normalt ikkje inngå i vurderingsgrunnlaget.

- Det er den kompetansen eleven viser under selve eksamenen, som har betydning.

Det understrekes vidare at dersom det ved lokalt gitt eksamen tas i bruk en forberedelsesdel, må ikke eksamineringen erstattes av at elevene kun presenterer produkter fra forberedelsestiden og i liten grad viser sin kompetanse slik den kommer til uttrykk under selve eksamen.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Eksamen kan organiserast i to delar, der den første delen er ei førebuing og den andre delen er sjølv eksamen.

Førebuingdelen kan vere på inntil 2 dagar og skal normalt ikkje inngå i vurderingsgrunnlaget.

- Dersom elevene gis et tema i forkant, må eksamenen være mer enn at eleven presenterer dette temaet.

Eleven må også få spørsmål som går utover presentasjonen. Det kan i prinsippet stilles spørsmål fra alle kompetansemål i læreplanen for faget.

Det understrekes at det av siste ledd i bestemmelsen fremgår at eksamen skal gi eleven mulighet til å vise sin kompetanse i en så stor del av faget som mulig. Foreberedelsestiden skal eventuelt være innenfor de 48 timene som skisseres i annet ledd; den kommer ikke i tillegg.

**§ 3-29.
Lokalt gitt
eksamen i
grunnskolen**

*Ramma for
eksamen på
eksamensdagen
skal vere munnleg
eksamen på inntil
30 minutt per elev.*

- Paragraf 3-29 fjerde ledd regulerer eksamensformen for lokalt gitt eksamen i grunnskolen.

I grunnskolen vil den eneste eksamensformen ved lokalt gitt eksamen være muntlig eksamen.

Selve eksamenen kan maksimalt vare inntil 30 minutter per elev.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Prøvesvara ved lokalt gitt eksamen skal vurderast av to sensorar. Éin av sensorane skal vere ekstern. Den andre sensoren kan vere faglæraren til eleven.

Faglæraren har plikt til å delta i vurderinga som sensor.

Dersom det er usemje om karakteren, avgjer den eksterne sensoren.

- I § 3-29 femte ledd reguleres bruk av sensorer til lokalt gitt eksamen. Dette er en videreføring av tidligere § 3-24 annet ledd. Bestemmelsen viderefører to-sensor-systemet. Det skal ved gjennomføringen av lokalt gitt eksamen være to sensorer som vurderer elevens prestasjon.

Kommunen kan ikke dispensere fra dette kravet og bruke kun én sensor. Av disse to sensorene skal minst én være ekstern. Med ekstern menes det at vedkommende sensor ikke skal ha den skolen som eksamenen gjennomføres for, som sin arbeidsplass.

Lærere som har andre skoler i kommunen som sin arbeidsplass, regnes som eksterne. Det er altså ikke et krav om at den eksterne sensoren må ha sitt ansettelsesforhold hos en annen skoleeier.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Prøvesvara ved lokalt gitt eksamen skal vurderast av to sensorar. Éin av sensorane skal vere ekstern. Den andre sensoren kan vere faglæraren til eleven.

Faglæraren har plikt til å delta i vurderinga som sensor.

Dersom det er usemje om karakteren, avgjer den eksterne sensoren.

- Videre understrekes det at den ene sensoren kan være faglæreren til eleven; dette er det vanligste. Skoleeier/skolen kan velge å ikke bruke faglærer som sensor, og faglærer har ingen rett til å være sensor.

Dersom skoleeier/skolen ønsker å bruke faglærer som sensor, har faglærer plikt til å delta som sensor, jf. tredje punktum.

Dersom det ved gjennomføringen av lokalt gitt eksamen er slik at den eksterne og den interne sensoren (faglærer) er uenige om karakteren, er det den eksterne sensoren som avgjør karakteren.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

Ved eksamen som krev eksaminator, skal den eine sensoren vere eksaminator.

Eksamineringa skal gi elevane høve til å syne kompetanse i så stor del av faget som mogleg.

Dersom det er usemje om kva eleven skal prøvast i, er det den eksterne sensoren som avgjer.

- Paragraf 3-29 sjette ledd første punktum fastsetter at det ved eksamen som krev eksaminator, skal være slik at den ene har denne funksjonen, normalt faglærer.

Sjette ledd annet punktum inneholder presiseringen om at eksamineringen skal gi elevene mulighet til å vise kompetanse i så stor del av faget som mulig. Dette er i realiteten et breddekrav som knyttes til lokalt gitt eksamen.

I tredje punktum er det fastsatt at dersom det er uenighet om hva eleven skal prøves i, er det den eksterne sensoren som avgjør dette.

§ 3-29. Lokalt gitt eksamen i grunnskolen

*Ved eksamen som
krev eksaminator,
skal den eine
sensoren vere
eksaminator.*

*Eksamineringa skal
gi elevane høve til å
syne kompetanse i
så stor del av faget
som mogleg.*

*Dersom det er
usemje om kva
eleven skal prøvast
i, er det den
eksterne sensoren
som avgjer.*

- Sjette ledd annet punktum inneholder presiseringen om at eksamineringen skal gi elevene mulighet til å vise kompetanse i så stor del av faget som mulig. Dette er i realiteten et breddekrav som knyttes til lokalt gitt eksamen. eksamineringen blir i samsvar med breddekravet.

Lokalt gitt eksamen skal ikke organiseres på en slik måte at eleven bare prøves i en liten del av læreplanen for faget. Dette har konsekvenser blant annet for formuleringen av eksamensoppgavene.

Skoleeier må sikre at eksamensoppgavene og eksamineringen blir i samsvar med breddekravet.

**§ 3-25.
Generelle
føresegner**

*Eksamen skal vere i
samsvar med
læreplanverket.*

- Paragraf 3-25 første ledd fastsetter at eksamen skal være i samsvar med Læreplanverket for Kunnskapsløftet / Læreplanverket for Kunnskapsløftet - samisk.

Det er ikke adgang til å avholde en eksamen som prøver noe som ikke fremgår av læreplanen for faget eller å velge en annen prøveform enn den som fremgår av læreplanen.

§ 3-25. Generelle føresegner

Læreplanen i det enkelte faget fastsettes om og eventuelt når i opplæringsløpet det skal være eksamen i faget.

Det er òg fastsett i læreplanen for fag om eleven skal opp til eksamen i faget, eller om elevlar kan trekkjast ut, kva slags eksamensform som skal nyttast, og om eksamen skal vere lokalt gitt eller sentralt gitt.

Departementet fastset kor mange eksamenar det skal vere på 10. årstrinnet og på kvart årstrinn innanfor utdanningsprogramma eller programområda i vidaregåande opplæring.

- Paragraf 3-25 annet ledd utdyper kravet i første ledd om at eksamen skal være i samsvar med læreplanverket ved å tydeliggjøre hva som reguleres i dette.

Både første og annet ledd er en videreføring av tidligere rett. Det gjøres ingen endringer i realiteten her.

§ 3-25. Generelle føresegner

Eksamen skal organiserast slik at eleven eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget.

Eksamenskaraktene skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven eller privatisten slik denne kjem fram på eksamen.

- Paragraf 3-25 tredje ledd omhandler prinsipp for organiseringen av eksamen og fastsettingen av karakteren på eksamen.

Første punktum regulerer organiseringen av eksamen. Tredje ledd første punktum fastsetter at eksamen skal organiseres slik at eleven får vist kompetansen sin i faget.

For skoleeier og skolene vil første punktum være knyttet til organiseringen av lokalt gitt For elever i videregående opplæring som har fått innvilget fritak fra vurdering med karakter i den praktiske delen av faget, jf. § 3-23, er det ikke aktuelt å gi fritak fra eksamen siden kroppsøving ikke er et fag elevene trekkes til eksamen i. eksamen, i og med at sentralt gitt eksamen utformes av Utdanningsdirektoratet, jf. § 3-28.

§ 3-25. Generelle føresegner

Eksamen skal organiserast slik at eleven eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget.

Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven eller privatisten slik denne kjem fram på eksamen.

- Ved lokalt gitt eksamen er skoleeieren ansvarlig for organiseringen av eksamen, herunder eksamensoppgaver.

Formuleringen i § 3-25 tredje ledd første punktum er endret; tidligere var kravet at eksamen skulle organiseres slik at eleven eller privatisten skulle få ”vist både breidd og djupn i kompetansen sin i faget”, jf. tidligere §§ 3-14 femte ledd og 4-15 fjerde ledd.

Bredde og dybde er tatt bort; dette har sammenheng med at det som skal vurderes, er elevens eller privatistens kompetanse i faget i forhold til kompetansemålene og det som fremgår av disse.

§ 3-25. Generelle føresegner

Eksamen skal organiserast slik at eleven eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget.

Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven eller privatisten slik denne kjem fram på eksamen.

- Kompetansemålene er grunnlaget for vurdering, og det relevante er kompetansen til eleven eller privatisten i forhold til de aktuelle kompetansemålene. Med innføringen av Kunnskapsløftet ble begrepet kompetanse innført, og kompetansemålene er ikke knyttet til bredde og dybde.

Ved utformingen av en lokalt gitt eksamen, er det viktig at man sørger for at eksamen ikke bare prøver eleven/privatisten innen noen få kompetansemål, men gir vedkommende mulighet til å vise sin kompetanse i så store deler av faget som mulig. Dette er spesielt viktig i de tilfellene der eleven eller privatisten trekker oppgave til eksamen.

§ 3-25. Generelle føresegner

Eksamen skal organiserast slik at eleven eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget.

Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven eller privatisten slik denne kjem fram på eksamen.

- Videre er læreplanene i Læreplanverket for Kunnskapsløftet / Læreplanverket for Kunnskapsløftet - samisk bygget opp med kompetansemål som skal kunne nås uavhengig av innhold og arbeidsmåte, noe som ytterligere understreker viktigheten av at eksamen gjenspeiler dette.

Det er ikke et bestemt innhold eller en bestemt arbeidsmåte som skal vurderes, men kompetansen. Eksamen skal derfor organiseres slik at elevens eller privatistens kompetanse i faget kommer til uttrykk.

Dette bør også ses i sammenheng med §§ 3-29 siste ledd og 3-30 siste ledd, hvor det fremkommer at eksamineringen skal gi eleven mulighet til å vise kompetanse i en så stor del av faget som mulig.

§ 3-25. Generelle føresegner

Eksamen skal organiserast slik at eleven eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget.

Eksamenskaraktere n skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven eller privatisten slik denne kjem fram på eksamen.

- Paragraf 3-25 tredje ledd annet punktum omhandler fastsettingen av eksamenskarakteren. Her fremgår det at eksamenskarakteren skal fastsettes på individuelt grunnlag for hver enkelt elev eller privatist.

Det er den enkeltes kompetanse som skal vurderes, dette har sammenheng med at det som skal uttrykkes i en sluttvurdering, er elevens og privatistens kompetanse i et fag.

§ 3-25. Generelle føresegner

Eksamen skal organiserast slik at eleven eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget.

Eksamenskaraktere n skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven eller privatisten slik denne kjem fram på eksamen.

- Dette innebærer at dersom en eksamen organiseres som gruppeeksamen, så skal gruppen ikke gis en samlet karakter. Eksamenskarakterer skal ikke gi uttrykk for hva en gruppe elevers samlede kompetanse er, men uttrykke den enkelte elevs eller privatists kompetanse.

Dette er ikke et forbud mot gruppeeksamen eller lignende, men innebærer at det under en gruppeeksamen må settes en eksamenskarakter for hvert medlem av gruppen.

Karakteren skal gi informasjon om kompetansen den enkelte eleven eller privatisten viste på eksamen.